

Raadsinformatiebrief

Datum	8 maart 2022	Zaaknummer	
		Portefeuille	Sport, onderwijs, recreatie en toerisme, leefbaarheid J.C.M. van der Pas
	Uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2018 – 2022		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Voortgang aanpak laaggeletterdheid

Aanleiding

Vanuit de mijlpalen van Meierijstad heeft gemeente Meierijstad de ambitie om samen met haar partners en burgers laaggeletterdheid in Meierijstad te voorkomen en te verminderen.

Mensen die moeite hebben met taal en rekenen hebben een grote kans op achterstand in de maatschappij. De beheersing van basisvaardigheden hangt samen met de mate waarin iemand succesvol kan participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat geletterdheid een cruciale voorwaarde is voor werk, zelfredzaamheid en participatie.

Kernboodschap

Het beleid omtrent laaggeletterdheid is uitgewerkt in een vierjaarlijks uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2018 – 2022. Middels deze raadsinformatiebrief willen wij u graag informeren over de voortgang van dit plan.

Toelichting

Vanuit het uitvoeringsplan zijn we in 2018 gestart met 9 actielijnen.

Door dit uitvoeringsplan ontstond er een nauwe samenwerking tussen de lokale kernpartners op het gebied van de basisvaardigheden: de Gemeente Meierijstad, de Bibliotheken in Meierijstad en de twee welzijnspartijen (Ons welzijn en Welzijn de Meerij).

Het plan is gericht op de aanpak van laaggeletterdheid of te wel het versterken van basisvaardigheden. Hieronder kunt u lezen welke acties we hebben ondernomen op elke actielijn en de vorderingen die we gemaakt hebben.

Actielijnen die in de periode 2018 – 2022 centraal staan:

1. Betrokken partijen gaan intensiever samenwerken om zo het aanbod beter te richten. De gemeente vervult hierbij een regierol en monitort de voortgang.

In 2018 zijn we gestart met het uitvoeringsplan met daarin de 9 actielijnen. Voor dit plan was er nog geen sprake van een gecoördineerd taalnetwerk en bestonden er alleen werkgroepjes die los van elkaar opereerden. Door het uitvoeringsplan is er een hecht samenwerkingsverband ontstaan dat nu het Taalhuis vormt. Het Taalhuis wordt gevormd door de Welzijn partijen, het ROC, de bibliotheek, Stichting lezen en schrijven, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen.

2. Het educatieaanbod evalueren samen met de betrokken partners.

In 2018-2019 hebben we het aanbod van de taalcursussen geëvalueerd. Hieruit is geconcludeerd dat er voor de NT1 doelgroep meer en andere cursussen nodig zijn. Meerijstad heeft zich daarom verbonden met de methodiek KLASSE! Dit is een programma om laaggeletterde NT1'ers te vinden, te benaderen en te werven. Hiervoor zijn verschillende materialen ontwikkeld die ingezet kunnen worden voor werving. De jaren daarna zijn we hier succesvol mee aan de slag gegaan en hebben tientallen NT1'ers weten te bereiken. In 2021 hebben we opnieuw gekeken naar de succesfactoren van deze cursussen om ze nog beter aan te laten sluiten op de doelgroep en hebben we ingezet op de inbreng van extra camouflagedocuments.

3. Het vergroten van de bewustwording bij inwoners, organisaties, bedrijfsleven en gemeentelijke toegang

In 2019-2020 hebben we onze lokale partners getraind middels het "Train-de-Trainer programma". Hierdoor kunnen zij medewerkers van de gemeente en andere partners in het taalnetwerk trainen in het herkennen van laaggeletterdheid.

In 2020 hebben we een bijeenkomst georganiseerd voor onze lokale partners rondom het herkennen van laaggeletterdheid in de vorm van een toneelvoorstelling genaamd naar dezelfde methodiek die wij ook gebruiken om laaggeletterden NT1'ers te bereiken, namelijk: "Klasse".

In september van 2021 hebben we deze voorstelling nogmaals opgevoerd maar dan om met name de aansluiting te zoeken met het bedrijfsleven. Van de 2,5 miljoen mensen die in Nederland laaggeletterd zijn, hebben er namelijk 1,4 miljoen een baan.

4. Aanpak laaggeletterdheid integreren in het gemeentelijk sociaal domein en het trainen van professionals op het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden.

In 2019-2020 heeft de beleidsmedewerker laaggeletterdheid voorlichtings bijeenkomsten gegeven voor de medewerkers in het sociaal domein om laaggeletterdheid te herkennen, mensen hierop aan te spreken en ze vervolgens door te leiden naar een passend taalaanbod. Ook is er een start gemaakt met het inzetten van de Taalmeter. Dit is een screeningsinstrument ontwikkeld door stichting lezen en schrijven, om te weten te komen of iemand mogelijk moeite heeft met lezen. Door Corona moest de implementatie hiervan helaas voortijdig stopgezet worden. Dit jaar gaan hier samen met stichting Lezen en Schrijven opnieuw mee aan de slag.

5. De gemeente werkt samen met partners om met name de NT1 doelgroep beter te bereiken. We hanteren de methode Klasse om laaggeletterden beter te bereiken.

We werken voor de NT1 Doelgroep met de methodiek Klasse. Voor het laatste kwartaal 2021 en 2022 is de subsidie van "Tel mee met Taal", toegekend aan gemeente Meierijstad. Het subsidie traject richt zich op de doorontwikkeling van de werving met de methodiek KLASSE! Hierbij worden de "Camouflagecursussen", (ook wel toeleiding cursussen genoemd), onder de loep genomen en zal er gekeken worden naar verbeterpunten en succesfactoren van deze cursussen.

6. Het onderzoeken en formuleren van een heldere, eenduidige aanpak richting bedrijven.

Om het bedrijfsleven bewuster te maken van laaggeletterdheid op de werkvloer, hebben we in het laatste kwartaal van 2021 een bijeenkomst georganiseerd rondom Laaggeletterdheid in de vorm van een toneelvoorstelling genaamd "Klasse". Omdat van de 2,5 miljoen mensen die in Nederland laaggeletterd zijn, er 1,4 miljoen een baan hebben. Met betrekking op het verbeteren van de basisvaardigheden valt hier nog veel winst te behalen. Door samen te werken met de afdeling schuldhulpverlening en de armoedeambassadeur van Meierijstad, maken we ook slagen. Omdat zij vanuit hun professie vaak dezelfde contacten hebben en dezelfde doelgroep bedienen. Deze integrale aanpak werkt en hierdoor bereiken we meer mensen en werken we efficiënter.

7. De verbinding versterken tussen onderwijs/kinderopvang en de inzet van VVE verruimen.

Dit speerpunt is onderdeel van de Lokaal Educatieve Agenda Meierijstad. Er wordt intensief samengewerkt tussen kinderopvang en onderwijs, in het kader van de doorgaande ontwikkelijn en optimale ontwikkelkansen voor kinderen. Denk daarbij aan bijeenkomsten vroeg signalering voor de kinderopvang (met als doel een goede start op school), de implementatie van LOGO3000 bij de aanbieders van Voorschoolse Educatie en de groepen ½ van het primair onderwijs en de uitbreiding van inzet van flexibele tutoren. De doelgroep voor VVE is verruimd, ook kinderen van nieuwkomers en kinderen van ouders met schuldenproblematiek / bewindvoering komen standaard in aanmerking voor VVE.

Met het cluster Jeugd en Onderwijs zijn er verschillende thema bijeenkomsten georganiseerd om de samenwerking te bevorderen en om meer integraler te gaan werken.

8. Preventie om een nieuwe generatie laaggeletterden te voorkomen in samenwerking met het onderwijs en betrokkenen partners rondom jongeren

We hebben verschillende thema bijeenkomsten georganiseerd met onze partners rondom laaggeletterdheid. Denk hierbij aan: Het verbeteren van de samenwerking/aansluiting van de leeftijdsgroep Laaggeletterdheid tussen 18- en 18+, het bereiken van de doelgroep 18 t/m 30 jaar, etc. De doelstelling is om direct meer resultaat te behalen in het bereiken van de verschillende doelgroepen en het beter laten aansluiten van het lesmateriaal.

In het kader van taalstimulering (het vervolg op het taalonderzoek dat in 2019 is uitgevoerd door het Expertisecentrum Nederlands bij het primair en voortgezet onderwijs) wordt er ook stevig ingezet op taal (o.a. begrijpend lezen, leesmotivatie).

9. Het trainen van medewerkers op 'Klare taal', waarin ze leren om begrijpelijk Nederlands te schrijven.

Alle medewerkers van gemeente Meierijstad hebben de cursus "Klare taal", gevolgd. Hierin werd ingezet om schriftelijke communicatie in een zo begrijpelijk mogelijke taal te schrijven.

Meierijstad heeft zich gecommitteerd aan het project: inzet Ervaringsdeskundigen Laaggeletterdheid. Hierbij gaan wij samen met de lokale partners en Stichting ABC acties uitzetten om het netwerk van ervaringsdeskundigen en taalambassadeurs in onze gemeente te vergroten. Onlangs hebben een aantal ervaringsdeskundigen enkele stukken tekst van de gemeentelijke website beoordeeld.

Gevolgen Corona

Door Corona konden er een tijd lang geen lessen 'live' worden gegeven. Gelukkig hebben we samen met onze taalpartners zoveel mogelijk lessen digitaal kunnen geven. Op dit moment vinden de taallessen weer "live" plaats en kan iedereen weer mee doen.

Door de coronacrisis is het alleen maar duidelijker geworden dat digitale vaardigheden erg belangrijk zijn om volop mee te kunnen doen in de samenleving.

Daarom wordt er nu naast de aandacht voor lezen, schrijven en rekenen ook extra aandacht gegeven voor het verbeteren van digitale vaardigheden. Tijdens de Pandemie zijn hiervoor extra tablets en laptops beschikbaar gesteld om online lessen te kunnen volgen en er is extra ingezet op begeleiding door docenten om burgers te helpen bij het volgen van online taallessen.

In 2022 hebben we besloten om digitale vaardigheden tot een van de speerpunten te maken.

Het (Digi)taalhuis biedt cursussen aan om beter om te gaan met de computer, tablet en het internet (Klik en Tik), we hebben dit jaar een cursus ontwikkeld: "Handig met je Smartphone" en burgers kunnen zich aanmelden voor de cursus Digitale Overheid (DigiSterker), hier leer je waar je informatie van de overheid kunt vinden, hoe je een DigiD aanvraagt en hoe je iets bij de gemeente of overheid moet aanvragen.

Cijfers

Gemeente Meierijstad doet mee aan de regionale Monitoring/ Impactmeting voor trajecten voor volwasseneneducatie. Gemeten wordt, de instroom aan klanten op lesaanbod, de uitstroom (hoeveel mensen hebben een diploma, certificaat behaald) en de impact van dit lesmateriaal (wat levert dat ons de maatschappij nu op?)

De cijfers hieronder geven u meer inzicht in het aantal cursussen en trainingen die de inwoners van Meierijstad gevolgd hebben om hun basisvaardigheden te vergroten.

Aantal trajecten basisvaardigheden – non- formele educatie Gemeente Meierijstad

11% van de inwoners van Meierijstad zijn laaggeletterd. Hiermee zitten we net iets onder het landelijk gemiddelde van 12%.

8800 inwoners van Meierijstad hebben moeite met basisvaardigheden. Dit brengt veel kosten met zich mee de helft van de kosten van laaggeletterdheid komt voor rekening van de burgers zelf.

Taal is de sleutel om mee te kunnen doen in de samenleving.

Soort traject	Aantal deelnemers
	2020/2021
Taalaanbod NT1	82
Taal café	45
Deelnemers lees- en schrijfkkring	43
Deelnemers digitale trainingen	209
Deelnemers camouflage trainingen	32 (exclusief de digitale cursussen)

Aantal trajecten basisvaardigheden – formele educatie Gemeente Meierijstad

Jaar	instroom
2020	83
2021	83
Totaal	166

Stadium	Aantallen
Afsluiting met certificaat	67
In Traject	65
Voortijdige uitstroom	34
Totaal	166
<i>Waarvan ex-inburgeraars</i>	<i>46 (27.7%)</i>

Financiën

Jaarlijks is er vanuit de Mijlpalen van Meierijstad een budget van 75.000 euro dat we kunnen inzetten om laaggeletterdheid te verminderen onder de burgers van Meierijstad.

Planning

In 2022 wordt het actieplan 2018-2022 geëvalueerd en worden vervolgacties in een actieplan 2023-2026 opgenomen. Uw raad wordt hier te zijner tijd over geïnformeerd

Bijlage(n)

1. Uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2018- 2022

Met vriendelijke groet,

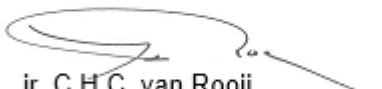
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij